

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7 ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

A magyar békeküldöttség egy része már elindult Párisba

40 cikkelyből áll a magyar békeszerződés tervezete

A magyar békeküldöttség gazdasági fődélegátusa, a gazdasági valamint a politikai szakértők szerdán reggel 8 órakor a keleti pályaudvarról különvonaton elindult Párisba. Gyöngyösi János külügyminiszter a magyar békeküldöttség többi tagjaival a békeértekezletre szóló hivatalos meghívók kézhezvétele után szün-tén Párisba utazik, hogy átvegye a magyar békedélegáció vezeté-sét. A magyar békeküldöttség szerdán elindult tagjai egy napot Bécsben töltenek, majd onnan csütörtökön a késő délutáni órák-ban indulnak tovább a francia

főváros felé. A magyar küldöt-tséget Párisba szombat reggelre várják. Párisi jelentés szerint a Ma-gyarság, Románia, Bulgária és Finnország szerződés-tervezete mintegy 40, Olaszország szerző-dés-tervezete pedig mintegy 60 cikkelyt foglal magában. A ren-delezések csoportosítása kb. azonos mind az öt szerződésben. Az egyes cikkelyek a következő-ket tartalmazzák. Területi ren-delezések, politika rendelkezé-sék, a háborús bűnösségre vona-tkozó rendelkezések, a száraz-földi, tengeri és légi hadierőre

vonatkozó rendelkezések, a szö-vegségeknek a háboru követ-keztében támasztott követeléseit, a szövetségeknek ellenséges te-rületen levő érdekeik, az általá-nos gazdasági kapcsolatok, a fel-merülő ellentétek rendezésének módja, a gazdasági rendezések, végül a záró határozatok. Bevin értesítette Byrnest, hogy elutasítja azt az indítványt, hogy a békeszerződés tervezetének szö-vegét azonnal nyilvánosságra hozza, mert ezek a szövegek még több vaglyagos záradékot tartal-maznak.

Viharos interpellációk a nemzetgyűlésen

A belügyminiszter is elismerte a B. listázás körüli panaszok jogosságát és orvoslást ígért

(A Magyar Távirati Iroda je-lentése.) A nemzetgyűlés szerdai ülését 11 órakor nyitotta meg Varga Béla házelnök és közölte, hogy Peyer Károly nemzetgyűlé-si képviselő írásban mentelmi jogának megsértését jelentette be. Közölte, továbbá hogy Slachta Margit pártközi bizottság kiküld-tését indítványozta a letartóztatá-si intézkedések felülvizsgálása cél-jából.

Ezután napirend előtt Sulyok Dezső nemzetgyűlési képviselő emelkedett szólásra és bejelen-tette, hogy a Kisgazda Pártból kizárt képviselők közül 15-en a Magyar Szabadság Párt névvel országos pártot alakítottak. Bi-rálta a Kisgazda Párt annakide-jén hozott kizárási határozatát és megállapította, hogy az egye-dülálló volt, mert szerinte a párt meghallgatása nélkül történt a vezetőség intézkedése. Majd a kö-vetkezőket mondotta:

— Nyomatékosan kijelentem, hogy nem vagyunk jobboldaliak, reakciók, feudálisak, vagy fa-sisztiak. Így a velünk szemben gyakorolt eljárásra módot nem szolgáltatunk. Ezután pártja programjának ismertetésére tért át. Először is a külpolitikai alapelveket szögezte le, megállá-pítva, céljuk az, hogy Magyar-országot a jövőben bármely hábo-rútól minden eszközzel távoltar-sák. A magyar külpolitikának ma és a belátható jövőben első-sorban a Szovjet-Unióra kell te-kintettel lenni és ugyanakkor nem szabad angol-szász érdeke-ket sem veszélyeztetni. Ami a szomszédos országok felé irányú lo külpolitikát illeti, a cél az, hogy a Dunavölgy nepei egy-másra találjanak. Megállapítja, hogy bármely ország politikájá-nak egészséges voltát csak a kül politikában való egyetértés biz-tosíthatja. Leszögezte, hogy párt-jának célja ezen külpolitikai egyetértés létrehozásában való közreműködés.

Sulyok Dezső a továbbiakban pártja politikai programját is-mertette hangsúlyozta, hogy megtagadják minden közösséget a fasizmussal és a reakcióval. A többségre támaszkodó felelős parlamenti kormányzat megfe-lelő önkormányzatot nyugvó de-mokratikus igazgatás alapján állnak. Sem a feudalizmus, sem az elfajult tőkegazdálkodás fel-támasztására irányuló kísérle-tek, pártjában szövetségre nem találhatnak. Senki sem szabad politikai nézetei miatt üldözni, amíg azzal nem veszélyeztetni a közösség érdekeit. A gazdasági politikában pártja a magántulaj-don alapján áll és az egyéni kez-deményezéssel felépülő gazdasági rendszer híve. Megmáshatatlannak tartják a feudalizmus végső felszámolását. Belterjes kisgaz-dásokon alapuló termelési

rendszer kifejlesztéséért harco-lunk. Elítéli a vallásüldözést. Sulyok Dezső végül hangsúlyoz-ta, hogy pártja ellenzéki párt, de nem a demokrácia ellensége.

Ezután a napirend tárgyalá-sára tért át. A napirend pon-tja Eszterházy György kisgazda-párti képviselőnek az államhá-z-tartás egyensúlyának helyreál-lítása érdekében szükséges egyes rendelkezéséről szóló rendeletek-nek, azok eddigi végrehajtásá-nak a nemzetgyűlés által való felülvizsgálata tárgyában beje-gzett önálló interpellációjának megokolása volt.

Mielőtt erre sor került volna, Rajk László belügyminiszter kért szót. Elfogulatlanul meg kell állapítani — mondotta — hogy olyan köztisztviselőket is elboc-sátottak, akik demokratikus magatartásúak, a köztársaság-hoz való hűségéhez semmi két-ség nem fér, akik híven támogat-ták a demokratikus kormányzat erőfeszítéseit és a demokratikus köztársaság célkitűzéseit. Hogy ilyen köztisztviselőket elbocsa-tottak, az mindenesetre méltány-talan és nem helyes. Témeg jel-legű munka elvégzésénél azon-ban elkerülhetetlen, hogy egy bi-zonyos hiba arányszám ne csusz-szék be a végrehajtásba. A bel-ügyi kormányzat orvosolja az ilyen hibákat feltétlenül, ha utó-lag is. Eppen ezért javaslatot kí-ván tenni a legközelebbi minis-tertanácsnak abban az irányban hogy a minisztertanács tegye le-hetővé az ilyen méltánytalan ki-ribo esetekben az olyan értelmű jóvátételt az illetőkkel szemben, hogy a meghozott döntésből sem-miféle hátrány ne származha-sson. Megállapítottam magam is, mondotta a belügyminiszter hogy helyenként a létszámcsoökkentés olyan mértéket öltött, ami eze-ken a helyeken zavarod a köz-igazgatás nyugodt menetét. Ad-dig, amíg végleges statisztikát fel nem állítottunk, nem lehet gon-dolni arra, hogy kívülről új tisztviselőkkel helyettesítsük a régieket. Egyébként is, ha kívá-natos is új tisztviselők bevonása a közigazgatás demokratikus jel legűvé tétele értelmében, ezt csak kormányintézkedés vagy pártkö-zői megállapodás eredményeké-ppen lehet tenni. Mig ilyen intéz-kedés történik, addig is szükség van arra, hogy a hiányzó tiszt-viselői létszámon valamilyen valamilyen módon segítsünk. En-ugy kívánok ezen segíteni, hogy az elbocsátott tisztviselők közül, azon statisztikát, amelyet a létszám felett építettek le, a szükséges

Nyilvánosságra került a magyar békeszerződés tervezete

Páris, július 24. Az eddigi jelen-tés szerint a New York Herald Tri-bune a békeszerződés szövegét az egyik francia fűrdőhelyen kapta meg a múlt vasárnap. A francia külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy az amerikai lap érte-sülései tökéletesen korrektek. A francia külügyminisztériumot za-varba hozta ez a közlés, mert több lelemény áll, amely a békeértekez-letre Párisba jön, eddig még nem kapta meg a szerződés-tervezetek másolatát.

A New York Herald Tribune európai kiadásában a magyar bé-keszerződés szövegére vonatkozó-zón szövegét a következő rész-lelet tartalmazza:

A békeszerződés értelmében Magyarországot megfosztják min-den eszköztől, amellyel hadvise-lésre alkalmas nyíl és annyi ra le-gyen gítfik, hogy az Egyesült Nem-zetek könnyen tudják ellenőrizni. Magyarországra és Németországra volt csatlósállamaira a következő katonai korlátozásokat kényszerítik:

65.000 főnyi hadseereg, beleértve a dunai folyamerőket, 90 repülő-gép képezi a léghaderőt, amely-ből 70 csatarepülőgép, 5000 repül-őgépes személyzet lehet, bombázás azonban egy sem. A végleges szerződés életbelépésétől számí-tott hat hónapon belül a fenti kor-látozásokat meghaladó fegyveres erőket fel kell oszlatni. A végle-ges szerződések akkor lépnek ha-tályba, amikor a balkáni államok esetében az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjet Unió ratifikálták. A béketárgyalásokon résztvevő több mint 17 szövetsé-ges nemzet a szerződéseket ratifi-kálhatja, ha úgy tetszik. Az öt békeszerződés-tervezetben a többi záradék azonos.

A békeszerződések tervezetét Olaszország esetében elismerik az együttes hadviselés tényét. Ro-mániánál és Bulgáriánál megem-lítik, hogy a Németország elleni háborúban tevékenyen résztvettek a fegyverszünet aláírása után, Finnországról megállapítják, hogy a fegyverszüneti feltételeket lojálisan végrehajtották. Magyaror-szágról azt mondják, hogy fegy-verszünetet kötött. Az öt szerző-désben a közös záradék közül né-hány így hangzik:

„Magyarország megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a fennhatósága alá tartozó szemé-lyek számára a faji és felekezeti megkülönböztetés nélkül biztosít-

ja az emberi jogok alapvető sza-badságát, beleértve a sajtó útján való kifejezés szabadságát, a poli-tikai véleménynyilvánítás és gyű-lekezés szabadságát is. A jelen-legi szerződés valamennyi katonai záradékát pedig addig marad érvényben, amíg Magyarországnak az Egyesült Nemzetek közé törté-nt felvétele után a biztonsági tanács és Magyarország között létrejött megállapodás alapján nem módosítják. Az öt csatlós áll-am számára reményt nyújtanak, hogy mielőbb felveszik őket az Egyesült Nemzetek sorába.”

A szerződések életbelépése után hamarsan megkezdődik a szövetsé-ges haderők kivonulása. Az amerikai és brit haderők megkez-dik a kivonulást Bulgáriából, Ma-gyarszágról és Romániából, de az utóbbi két országban meghagy-nak annyi szovjet csapatot, amennyi elegendő lesz az Ausz-triában lévő szovjet csapatokkal való közlekedési vonalakat fenntar-tására. A békeszerződés-tervezetek szövegéből kitűnik, hogy a Szov-jet Unió és a többi nagyhatalom között véleménykülönbségek vol-tak, különösen a balkáni szerző-dések gazdasági záradékait illetően. A magyar békeszerződés 37 cikkelyből és 6 mellékletből áll.

A nagyhatalmak közötti nézet-eltekérés közül a békeértekezlet elé kerül a jóvátétel kérdése. Az Egyesült Államok fenntartották maguknak azt a jogot, hogy a magyar jóvátétel kérdését újra felvegyék. Ezért a békeszerződé-s-tervezet a következő nyilatkozatot tartalmazza: A Magyarországgal való fegyverszüneti egyezmény aláírásakor az Egyesült Államok

kormányza fenntartotta azt a jogot, hogy felveti a 12. cikkely (amely a jóvátétellel foglalkozik) végre-hajtásának kérdését. A későbbi körülmények megvizsgálásából ki-tűnik, hogy az amerikai érdeke-ket indokolatlan károsodás érte. Az amerikai kormány figyelmét felkeltették az általános magyar-orosz gazdasági viszonyok, ame-lyek állandóan romlottak, ame-lyek odavezethetnek, hogy ennek az országnak a gazdasági élete teljesen összeomlik. A továbbiak-ban kitűnik, hogy ez a romlás, amelyhez a fegyverszüneti nehé-zségek súlyos tételei is hozzájárul-tak, odajutott, hogy lehetetlenné tette még a minimális életszínvo-nalat is a magyar nép számára és képtelenné tette a magyar népet arra, hogy hasznosan közremű-ködjék a világ helyreállításában. Az amerikai kormány 1946 márci-us 2-án a felszabadított Európá-ra vonatkozó Krlm felszígelt nyi-latkozatban a többi államot tájé-latkoztatta, tanulmányozták a ma-gyar helyzetet azzal a céllal, hogy olyan programot találjanak, amely nemcsak hogy megállítja a gazdasági romlást, hanem olyan keretet is, amelyben lehetségesé válik ennek az országnak a reha-bilitálása. Az amerikai kormány bármely ország gazdasági össze-omlásában azon a véleményen van, hogy az az amerikai érdekeket is érinti. A békeszerződések bevezet-tőzése mindenik csatlós állammal hangsúlyozza a békeszerződések végleges aláírásának egyik szán-dékolt eredményét, amely az, hogy a volt ellenséges államok be-léphetnek az Egyesült Nemzetek sorába. (MTI)

Oltványi Imre lemondott a Nemzeti Bank elnökségéről

Faragó vezérigazgató és Kárász Arthur is kiváltak

MTI jelenti: A Magyar Nem-zeti Bank főtanácsa az 1946 ju-lius 24. napján megtartott ülés-tés tudomásul vette, hogy dr. Oltványi Imre elnöki tisztségéről lemondott. A főtanács jóváhagyta

továbbá dr. Faragó Lajos vezér-igazgatónak és dr. Kertész Artur ügyvezetői tagnak a bankos-tály igazgatójának a bank köte-lékéből való kilépését is.

A miniszterelnök az OTI B. listázásával kapcsolatban vizsgálatot rendelt el

MTI jelenti: A miniszterelnök az 5000—1946. M. E. sz. rendelet végre-hajtását, mint a rendelet végrehaj-tója az Országos Társadalombiztosító Intézet alkalmazottaira vonatkozólag 48 óra alatt függesztette és a végre-hajtás lefolytatása tárgyában vizsgá-

latot rendelt el. A vizsgálatot a maga részéről Cseh-Szombati László népjö-léti államtitkár és Falli Endre OTI alelnököt bízta meg. Egyben felkérte a népjöleli minisztert, hogy a maga részéről ugyanazok 2 megbízottat küldjön ki a vizsgálat lefolytatására.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

kepest megtartjuk munkahelyükön, továbbá az olyan tisztviselőket, akiknél ügyük felülvizsgálás megállapítható a nyilvánvaló méltánytalanság, ugyan csak meg kívánom tartani munkahelyükön, állásukban a végleges döntésig.

Esztérhás György kiszgazdapárti örömmel vette tudomásul, hogy a belügyminiszter is elismeri a panaszok jogosságát és módot keres azok orvoslására. Kérte a nemzetgyűlést, járuljon hozzá az interpelláció megindokolásának elhalasztásához. A nemzetgyűlés így határozott.

Ezután Szakács Árpád államminiszter benyújtotta a munkavállalók személyi szabadságát, jogegyenlőségét és emberi méltóságát sértő egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló

törvényjavaslatot, továbbá a házaszágon kívüli született gyermekek jogállásáról és a népbíráskodással kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint a törvényes örökségre vonatkozó jogszabályok módosításáról szóló törvényjavaslatokat.

A nemzetgyűlés a javaslatokat jelentéstétel céljából kiadta a Bizottságnak.

Nagy Ferenc miniszterelnök benyújtotta a magyar köztársasági érdemrend és érdemérem alapításáról szóló törvényjavaslatot, melyet a nemzetgyűlés kiadott a közjogi bizottságnak.

Varga Béla elnök javasolta ezután, hogy a Ház legközelebbi ülését csütörtökön 10 órakor tartsa, melyen a miniszterelnök számol be nyugati utjáról.

Interpellációk

Ezután felolvasták **Hegymegi Kiss Pál** írásbeli interpellációját, amelyben a közlekedésügyi miniszterhez interpellált a vasúti menetdíjak túlzott emelése miatt.

Némethy Jenő szabadságpárti képviselő a magyar rádióval kapcsolatban intézett interpellációt a miniszterelnökhöz. A magyar rádió hírszolgálatát egoldalúsággal vádolja, mert az ellenzéki képviselők parlamenti fel szólalásait hírszolgálatában elhanyagolja, és mert közismert kommentárjaiban véleménye szerint nem a magyar érdekeket képvisel. Interpellációja során éles személyi támadást intézett **Ortutay Gyula** nemzetgyűlési képviselő ellen.

Szakács József nemzetgyűlési képviselő, valamint **Papp István** nemzetgyűlési képviselő a hadirokkantak és hozzátartozók nehézségeit tette szóvá, kérve a kormány hatályos intézkedését.

Nyirjessy Sándor (kiszgazdapárti) két interpellációt mondott a tanulmányi és a katolikus egyházi intézmények elleni támadás megszüntetése tárgyában. Interpellációjában kifogásolta a túlzott rendőri beavatkozásokat és hangsúlyozta, hogy a sajtó egyrészt a valóságnak meg nem felelő bizonyítékokat jelent meg a fasizista diákközszegekéről és a katolikus iskolákról. Azt állította, hogy Gyenes Antal kommunista párti korábbi interpellációjában elhangzott, idevonatkozó adatok nem felelnek meg a valóságnak.

Gyenes Antal erre személyes megtámadtatás címén szövege visszautasította Nyirjessy vadját. Közben olyan hangos szóváltások történtek, hogy az elnök **Kossa István** számára többször is meg kellett szólaltatnia a viharcsengőt. Nyirjessy Sándor interpellációját a nemzetgyűlés kiadta a Kultuszminiszternek.

Ezután **Szakács József** interpellált az olasziskolai néptelekekről a vidéki sajtóban és egy fővárosi lapban megjelent téves közlés tárgyában. Megállapította, hogy pártállásra való tekintet nélkül valamennyi polgár az ottani jegyző védelmében járt el anélkül, hogy a legcsekélyebb összehívásra került volna sor és így mindazok a hírek, amelyek szerint ott fasizista erőszakosságok történtek volna, nem felelnek meg a valóságnak.

Reicher Endre kiszgazdapárti a

váci állítólagos diákközszegekűvés tárgyában interpellált a belügyminiszterhez. Hangsúlyozta, hogy erről az ügyről kiadott rendőri sajtótájékoztatók egyáltalán nem felel meg a valóságnak és kérte a belügyminisztertől az illetékesek felelősségére vonását. Ez interpellációnak elmondása közben is viharos szóváltások voltak. Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Nyirjessy Sándor kiszgazdapárti a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában az ipari középiskolai bizonyítvány érettségi egyenjogúságát sürgette.

Vásáry József (szabadságpárti) mulasztásokkal vádolta meg a kormányt a békeelőzetnek a külföld előtti való feltárása hiányáról. Szóváltette a csehszlovákiai magyar üldözöttest is és felvetette a felelősség kérdését.

Mihály József kiszgazdapárti a Hangya szövetkezetek küldöttségének szétosztását tette szóvá.

Csala István kiszgazdapárti a falusi lakosság körében mind jobban elharapódzó nemibetegségek terjedésének megállítására érdekében intézkedéseket sürgette a népjóléti miniszternél.

Varga Gedeon kiszgazdapárti kérte a közlekedésügyi minisztert és az önkormányzatot, hogy tegyék lehetővé a tejjgazdaságok szabad fejlődését.

Némethy Jenő a miniszterelnökhöz intézett interpellációját a West Orient nemzetközi kereskedelmi kft. törvények alá helyezése tárgyában hozott Gazdasági Főtanács határozata miatt. Interpellációjában ismertette a hivatalos gazdasági főtanácsai rendelkezést és felvetette a kérdést, milyen alapon és milyen intézkedés indokolja azt, hogy a vállalat számára külön közjogi helyzetet létesítsenek és kérte, hogy a vonatkozó határozatot a miniszterelnök szüntettesse meg. Ami a West Orient felosztásával kapcsolatban nyilvánosságra jutott és a sajtóban megjelent híreket illeti, megállapította az interpelláló képviselő, hogy ez a közlésemény nem állja meg a helyét, részint mert a West Orient nem volt állami, részint pedig mert az államnak nincs joga felosztani egy magán társaságot. Céghivatali bejegyzéseket ismertette ezután a vállalat tulajdona vonatkozóan, majd közölte, hogy a vállalat ügyeivel érdemben követhető interpellációja során kíván foglalkozni.

Kovács László interpellált a földművelésügyi miniszterhez a súlyos üzemanyaggal küzdő mezőgazdaság mielőbbi megsegítése érdekében. Kovács László a közlekedésügyi miniszterhez intézett másik interpellációjában a termelés és beszállítási kötelezettség kapcsán kérte, hogy a gyengébb minőségű talajon gazdálkodók hátrányait vegyék figyelembe. Az interpellációt kiadták az illetékes minisztereknek.

Hegymegi Kiss Pál szabadságpárti a miniszterelnökhöz intézett interpellációjában részletes felvilágosítást kért a külföldön levő magyar hadifoglyok számáról és szóváltette, hogy sok hazakerült hadirokkant koldulásból kénytelen életét tengetni.

Erdei Mihály kommunistapárti igyekezett a sertéspestis veszélyét megvilágítani és kérte annak megállítását, hogy a hazai szarumyagok termelése ho-

vá kerül, mert hiszen rengeteg szarumagot feketén kivisznek az országból.

Lévay Zoltán szabadságpárti kifogásolta, hogy a háborús hőmősségre vonatkozó pótolhatatlan iránymag a külügyminisztériumban meg nem felelő helyen hever.

Lévay Zoltán másik interpellációjában kérte a kormányt, nyilatkozzék arra vonatkozóan, hogy a béke delegáció összeállításánál kellő intézkedés történt-e arról, hogy a külföldi problémákat alaposan ismerő szakemberek beosztassanak és tudásukat az ország érdekében felhasználhassák. Harmadik interpellációjában az OTI táppézek, valamint a hadigondozottnak, árváknak, rokkantaknak és eltarított hozzátartozóknak járó segélyek sürgős rendezését követelte.

Vásáry József nagy vihar közepette a külkereskedelmi statisztikának és a kivélti behozatali engedélyeknek felülvizsgálását kérte.

Bakó Kálmán (kommunista) a földművelésügyi miniszterhez intézett interpellációt a házhelyek kiosztásának és annak teljességtelenségének káros hatására miatt.

Stühmerne Obensahl Irma (Szabadság Párt) a hadigondozottak ellátása, **Jóna József** kiszgazdapárti a belügyminiszterhez a ceurgói rendőrség egyes vezetőinek önkénykedése tárgyában interpellált. **Vásáry József** a terményadó, valamint a termény és állattenyésztés kérdéseiben interpellált. **Voosa Ferenc** kiszgazdapárti Fehér vármegye fokozottabb megsegítését sürgette a másik interpellációjában pedig fehérmegyei hivatalok vezető tisztviselőinek terroriját és párttagtájiát tette szóvá. Interpellációját viharos közbeszólások kísérték. **Cyenes Antal** kommunistapárti az egyetemi ifjúság helyzetének megjavítását sürgette. **Andrássy Dániel** kiszgazdapárti első interpellációjában a szabóipari gyümölcsösök megmentését kérte a földművelésügyi minisztertől, második interpellációjában sürgette a belügyminisztert vizsgálja felül a szabóiparügyi intézkedések ügyét.

Jármay Gyula (kiszgazdapárti) a sajtó helyreállításai jog hatályosabb védelme tárgyában emelt szót. Követelte, hogy a helyreállítás elmulasztását nyilvánítsák vételenek és súlyosabb esetekben vonják meg a lapengedélyt.

Rendelet a nyugdíjasokról, nyugdíjak csökkentéséről, illetve megszüntetéséről

MTI jelenti: A hivatalos lap mai számában megjelent rendelet szerint az összes nyugdíjasok, azok is, akiket a rendelet életbe lépésétől követően 1946 augusztus 31-ig helyeznek nyugdíjba, kötelesek a közhivatalok által részükre megküldött úrlapon három napon belül bejelentést tenni nyugdíjállásukról és személyi körülményeikről.

A jelentéseket az igazoló bizott-

ságokhoz továbbítják, amely megállapítja, hogy a nyugdíjas ellen nem merült-e fel indokolt kifogás. A bizottság a jogos nyugdíjazás csökkentését, vagy annak megszüntetését mondhatja ki. Mindenképpen megszűnik azoknak a nyugdíj, akik 45-ik életévüket nem töltötték be, vagy azoknak, akiknek nyugdíjazását az igazolási eljárás során rendelték el, feltéve, ha 65-ik életévüket nem töl-

tötték be. Kivételt csak a 75 százaléki keresetképtelenség képeznek.

A nyugdíjasok kötelesek más forrásból eredő jövedelmüket bejelenteni és ha ez és a nyugdíjazás együttes havi összege meghaladja a tényleges szolgálatot teljesítő esetében élvezett illetményt, akkor a nyugdíjállást a többlet erejéig megszüntetik.

A honvédkerület újjászervezett zenekara

A honvédkerület újjászervezése kapcsán a honvédeknek az át szervezték. A kerület új parancsnoka **Szász Ferenc** vezérőrnagy magával hozta a szombathelyi kerületi zenekar kiváló vezetőjét, **Verőcei Ernő** karmester-hadnagyot, aki ma délután tartja az újjászervezett kerületi honvédekkel bemutatkozó hangversenyt a Déri Múzeum előtti téren.

A kiváló honvéd-karnaggyal alkalmunk volt elbeszélgetni, aki a következőket mondotta:

— Egy évig játszottunk, mint honvédeknek Szombathelyen és mondhatom a szombathelyi közönség melyen a szívbe zárt bennünket. Most az áthelyezés folytán a szombathelyi zenekarnak csupán egy részét hoztam magammal, míg a többi részét a debreceni és a miskolci kerületi zenekar tagjaiból választottam ki.

Verőcei Ernő szombathelyi sikereiről tanuskodik a honvédeknek albuma, melyben a honvédelmi miniszter elismerése, a rádió meghívásai, a dunántúli sajtó méltató cikkei vannak. Valóban szép sikereket ért el a zenekar az elmúlt egy év alatt.

— Szeretném, ha a debreceni közönség mielőbb megismerne bennünket és látna azt a nagy zenekart, melyet ez a zenekar magában rejt. A mai bemutatkozó tervzene után augusztus első napjaiban magyszabású szimfonikus hangversenyt tartunk, mely után augusztus 13-án a rádióban fogunk szerepelni egy óras műsor keretében — fejezi be nyilatkozatát **Verőcei Ernő**.

TÉGLA

CEMENT, CSERÉP, MÉZ és mindenféle építkezési anyag utalványra is. **BARTHA** telefon: 261.

Az első forint rendelet

A hivatalos lap szerdai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az értékpapírforgalmi adó tételeinek új megállapításáról. Ez az első olyan rendelet, amely valamely adónak forintra való kiszabásáról intézkedik. Értékpapírforgalmi adó fejében az üzlet tárgyaknak értékéhez képest minden megkezdett 100 forint után a fillér adót kell fizetni. Ez a rendelet augusztus 1-én lép életbe.

Utalványrendszer lesz

A Kis Újság írja: illetékes helyen úgy döntöttek, hogy az egyes kötetű árukieket, textil és bőrpapíri kiegészítőket a régióban törvénnyel pontrendszert, hanem utalványrendszer alapján fogják kiosztani.

A vármegyei B. listázás

A vármegyei bizottságok közül több már befejezte munkáját. Mint értesültünk a 160. számú bizottság 267 közalkalmazott közül 136-ot bocsátott el, a 161. sz. bizottság 136-ból 94-et, míg a 163. sz. bizottság 205-ből 69-et B-listázott. Mint hírlik a vármegyei bizottságban a hirtetik ki a B-listát.

A kenyér új ára körül

A debreceni sütőiparosok a fővárosi érdekvéviselőktől megkapták a hivatalos értesítést szerdán reggel, hogy a kenyér új ára július 24-től 3 millió 200 ezer pengő, privátsütés díja 2 millió 400 pengő. A Sütők Országos Szövetsége távirata alapján az ipartestület sütőszakszabályának a kenyér kilóját már az új áron árusították. A gazdasági rendőrség több péküzletben vizsgálatot tartott és a régi áron való árusításra hívta fel a pékeket. A pékek hivatalosan arra, hogy az érdekvéviselőktől kapott távirat alapján árusították az új áron.

Rendelet az őrési engedélyekről

A közlekedésügyi miniszter rendelete szerint a beszállításra köteles személy csak akkor kaphat augusztus hóra háztartási szükségletét meghaladó mennyiségű kenyérgabonára őrési engedélyt, ha megfelelő mennyiségű dézma átadásának igazolásán felül azt is igazolja, hogy kenyérgaboná beszállítási kötelezettségének legalább 50 százalékát már teljesítette.

Új listázás

A Közellátásügyi Miniszter július hó 26-tól a hatóságai főmunkálts listázásokról új listázásokról 2,300.000 adópengőben, a kenyérliszt, valamint a tengeri liszt fogyasztói árát kg-ként 1,700.000 adópengőben állapította meg.

Közellátási Ügyosztály

PETŐFI MOZGÓ. Hatalmas amerikai alkotás: **San Francisco**. Jeanette Mac Donald és Clark Gable a főszerepben. Legújabb amerikai hírű. Előadások: 1/5, 1/7 és 8 órakor, vasárnap 1/3 órakor is.

APOLLO MOZGÓ. Az a világ alkonya, amerikai gangster attrakció. Főszereplők: **Humperly Bogert** és **James Scagny**. Előadások: 1/5, 1/7, 8, vas- és ünnepnepnap 1/3 órakor is.

BOKONAI SZÍNHÁZ

Csütörtökön és mindennap Kovács Teres, Sili Mani, Rajz Jancsi fellépésével **Gólyaszanatórium**

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek Sas- u. 2.

MOTORKERÉKPÁR, KERÉKPÁR és VARRÓGÉP speciális égetett románcosok különböző színekben is **RESZLER SÁNDOR** románcos mester és művésztársai műhelyében, Saliórom-utca 18. Évtizedes gyakorlat, izlése, szép munka. Negoztás, javítás.

Kölcsönzsák legolcsóbban kapható **Kádárnál (Wiener)** Kossuth-utca 27.

Kölcsönzsák kaphatók a Parasztszövetség helyi szervezeténél.

Jól akarja magát érezni?
Jöjjön el a DVSC műsoros SPORTBALJÁRA
f. hó 27-én, szombaton este 7 órakor.
Műsor: Vasutasok és Hajósok Szakszervezetének Sport Központja a DVSC rendezésében a **SPORTSARNOKBAN** tartja az 1946. évi országos női és férfi csapat és egyéni **TORNÁSZ BAJNOKSÁGÁT,**
A versenyen az ország legjobb vasutas tornászai vesznek részt és közöttük számos olimpiai kérelmező is szerepel.
A versenyen az ország legjobb vasutas tornászai vesznek részt és közöttük számos olimpiai kérelmező is szerepel.
JAZZ-ZENE! **BÜFFE!**

D. K. A. S. E. 1946 július hó 27—28-án az Arany Bika dísztermében rendezti Debrecen város ökölvívó egyéni bajnokságait. Indulnak országos, budapesti, vidéki bajnokok. Előmérkőzés 27-én du. 6, középdöntő 28-án de. 10, döntőmérkőzés 28-án du. 6 órai kezdettel. 28-án este a mérkőzés után reggelig tartó műsoros Minden hely számozott! Jegyélvétel csütörtöktől mindennap délután 6—8-ig

Táncestély

A Parasztszövetség szombaton bemutatja rendez a Csokonai Színházban

A Magyar Parasztszövetség központi színjátszó csoportja, amely már hetek óta járja a megyét, hogy terjessze a magyart, táncot és játékokat, szombaton a Csokonai Színházban a debreceni közönség előtt mutatkozik be. A színjátszó együttes tagjai parasztszarmazású, jól felkészült színű növendékek, akik vidéki sikereik során most a legmagyarabb városba is elhozzák a magyar népi kultúra színeit. Az együttes bemutatja joggal tarthat számot a debreceni közönség megismerésére és szerelmére. Az előadásra jegyek elővételben csütörtöktől kezdve a Parasztszövetség helyi szervezeténél (Püspöki palota, I. emelet) és a helyszínen válthatók.

3 millió 200 ezer adópengő a kenyér ára

A Közellátási Kormánybiztos úr a Közellátásiügyi Miniszter úr rendelkezése alapján a hatósági kenyér árat kg-ként 3.200.000 adópengőben állapította meg a budapesti árhoz hasonlóan.

Közellátási Ügyosztály.

GYÁSZROVAT

Laskai József 83. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Nagyszombat utca 36. Bartha vállalat.

Özv. Csukás Lajosné

Uzós árá

77. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából. Lakás: Mikos Kelemen utca 27. Elhunytát bánatos gyermekei unokái dédnokái és rokonai gyászolják. — Bartha vállalat.

Szele György

ny. egyetemi könyvtárnok

56 éves korában, tüdőmelletti vesebetegség után 1. évi július 23-án elhunyt. Temetése július 25-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Plac utca 18. J. 3. — Dankó temetkezési vállalat.

Nyiri János

Építési ellenőr 39 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. — Gyászolják: ezüli, testvérei, sózora, sógornője unokáival és kiterjedt rokonsága. — Lakás: Fancsovis utca 10. — Dankó temetkezési vállalat.

Nagy Ida

nyug. városi kisdívónő 83 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a díszravatalozóteremből a ref. egyház szertartása szerint. — Gyászolják: testvérei, Balassa Gyuláné szül. Nagy Rozsa gyermekeivel, öz. Jobbágy Gáborné szül. Nagy Julia gyermekeivel, Nagy Sándor, valamint a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Lakás: Kis Aron-utca 6. szám. Gebauer temetkezési vállalat.

HIREK

Szaporodik az emberiség

A háború orfási pusztulást okozott az emberiségben, a Föld népessége mégis szaporodott. Washingtoni statisztikai adatok szerint a Földön 1948-ban százmillióval több ember él, mint a háború előtt. A Föld lakosságát ma 2,4 milliárdra becsülik. Ázsia-ban több mint egymilliárd ember él. A fehérbőrűek még a harmadát se teszik a Föld lakosságának.

Az új debreceni honvédezenekar bemutatkozó térszeneje csütörtökön délután 6 órakor lesz a Déri Múzeum előtt. Vezetényel Verőcei Ernő honvéd karnagy. Műsor: Dávid: Szent László indul. Fucsik: Gladátorok bevonulása. Hangverseny indul. Suppé: Ünnepi nyitány. Ziehrer: Bécsi leányok, keringő. Pazeller: I. magyar népdalgyűjtemény. Kliment: Miki egér álma. Humoros jellemkép. Schäffer: Posta az erdőben. Idyll. Szárnykürtöző zenekari kísérettel. Előadja Polányi József örm. Verdi: Ahránd a „Rigoletto” című operából. Bevonulást induló az „Aida” című operából.

A strandfürdő új árai. Július 25-től, csütörtöktől kezdve a fürdőárakat újból emelték. A nagyterei fürdőben napjegy felnőtteknek 8 millió adópengő, gyermek- és diáklégy 6 millió, kabínjegy 10 millió, kádfürdő 9 millió, termál 7 millió, masszázs 3 millió. A Népfürdő ára 3 millió adópengő.

Elkészítette a vádiratot a népbiztonság dr. Rugosfalvi Kiss István 67 éves ny. egyetemi tanár ellen. Népellenes bűntettrel vádolja, mert több könyvében, cikkében, folyóiratban, így a Világváltság — magyar válság, Világénekek harca, A magyar nemzet hivatása, Német-magyar kapcsolatok című műveiben az olasz-német irányzat mellett foglalt állást. — Vádiratot adott a népbiztonság dr. Majláth László debreceni gyakorló ügyvéd ellen. Népellenes bűntettrel vádolja, mert a vádirat szerint az Ügyvédi Kamarában Majláth szolált volna fel elsőnek a Kamara zsidóellenes érdekeiben és kérte a zsidó törvény végrehajtását a zsidó ügyvédekre is. Ezekben az ügyekben a főtárgyalás szeptemberben lesz.

Bollivában ellenforradalom tört ki. Az országban valóságos polgárháború dúl.

Diógyőrn üzembe állították a 2. nagy olvasztót.

A Kassai népbiztonság 15 magyar nemzetiségű nőt 36 nap munkára ítélték, azzal vádolva őket, hogy 1938-ban magyar nemzeti viseletben vettek részt a visszacsatolás ünnepein.

Az Egyesült Nemzetek közgyűlést a külügyminiszterek tanácsának kérésére halasztották el, mert attól tartottak, hogy a béke elhúzódása miatt zavarok merülnek fel a közgyűlés megtartása körül.

A Városi Olajmalom egy éve működik. A régi társtulajdonos, Bernáth kivált. Most a városi tanács elhatározta, hogy továbbra is fenntartja az olajmalmot, mivel az jól jövedelmez, ellenben később dönt, kiket vesz be társnak. Eddig két jelentkező van: Nagy József és Bodnár Ferenc, azonkívül hír szerint egy olajmunkaszövetkezet is pályázna. A város a berendezést úgy alakítja át, hogy az üzem még jövedelmezőbb legyen és az ellenőrzés is megfelelőbbé váljék.

A KISGAZDA PART HIREI

AZ ÖSSZES TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGI TAGOK CSÜTÖRTÖKÖN délután 5 órakor ülést tartanak.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

FELHIVOM A FÜGGETLEN IFJUSÁG VÁRMEGYEI VALAMINT TANYAI SZERVEZETEIT hogy vasárnap reggel 9 órakor ülést tartunk. Az előző értekezéssel együtt a vármegyei vezetőség is ülésezik, melyre minden tag megjelenése kötelező. Ugyanakkor a vármegyei fegyelmi bizottság tagjai is teljes számban jelenjenek meg.

SZERVEZETEINK FIGYELMÉBE! További intézkedésig a tagfelvételeit be kell szüntetni.

IFJUSÁGI JELVÉNY az irodában ismét kapható.

A LEÁNYCSONPORT csütörtök délután 5 órakor tartja taggyűlést, melyre szeretettel meghívja a Párt minden leánytagját. Különösen felhívjuk a gazdálányok figyelmét, hogy saját érdekében minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Ladányi Ilona és Fagyas Árpád 27-én délután 5 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai templomban.

A Közművelődési Könyvtár óvadékdíját 40 ezer adópengőről 10 millióra emelték, ennyi most egy könyv átlagos ára.

A városi Zenede emelte a díjszabást. A magánvizsgadíj 300 ezer adópengő helyett 100 millió adópengő. Ezerszeresére emelték a tandíjakat, teremdíjakat is. Az emelés csak képletes, mert jelenleg szünet van és augusztusban már forintos világ lesz.

A pénzügyminiszter a földadó címén beállított búza árákat július 22-től kezdődően métermázsánként 25 millió adópengőben állapította meg.

A pénzügyminiszter a földadónak pénzben való önkéntes fizetése vagy végrehajtása során való lerovása esetére a búza árat 100 kg-ként a debreceni pénzügyigazgatóság területén 28 millió adópengőben állapította meg.

Poloska, rovar irtáshoz a legjobb köölaj kapható. Hatvan 21.

Katonabanda szól a strandon. A debreceni katonai zenekar ajánlatot tett a városnak, hogy hetenként egyszer szívesen játszanak a strandon a fürdőző közönség szórakoztatására. A zenekar tagjai számára az napra 30 ingyen jegyet kér. A városi tanács örömmel vette az ajánlatot, de nem vasárnap kívánja szerepeltetni a zenekart, amikor úgyszólván ház van, hanem hétköznap, lehetőleg szerdán vagy csütörtökön.

A budapesti naplajok átszerződéséről egy millió adópengő.

Időjárásjelentés. Délnyugati, nyugati szél, kevés felhő, száraz idő. A hőmérséklet emelkedik.

A Debreceni Magyar-Angol Társaság ez úton értesíti tagjait és a város közönségét, hogy a British Council magyarországi vezetője, Mr. McNAB ma, csütörtökön délután 6 órakor a ref. Kollégium oratóriumában (Kálvin tér 16.) előadást tart. Tagjaink és vendégeink megjelenését kérjük. Az előadást magyarul is tolmácsolják. A Vezetőség.

Július 24-től a posta, táviró, távbeszélő és rádiódíjakat a jelenlegi díjak négyeszeresére emelték.

IRÓGÉPET VESZ HURAY, Iparkamara.

Százhuszszorososan emelték a villany, víz, gáz egységárát

A szénárak nagymérvű emelése folytán országosan emelték a villany, gáz, víz egységárát is. Juniús 27-én adópengőben állapították meg az egységárakat, most az akkori árat százhuszszorososan emelte a kormány. Az új árszabás a következő:

Villany 4 kw fogyasztásig 3.299.280, 4 kw fogyasztáson felel 3.944.400, tánciskola, vendéglő, korema stb. 5.916.600, motorhajításra 3.354.600, malom motorhajításra 2.433.000, gáz köbmétere 2.211.840, víz köbmétere 1.483.000 adópengő + 50 csatornadíj.

Sürgetik a mult évben kifizetett, de ki nem utalt fát

Sok városi tisztviselő, munkás debreceni lakos még a mult év nyarán befizette a városnál a fára a pénzt, meg is kapta a fatulványt, de nem kapott fát. Időközben a városi erdőket átvette az állam, de a fát később sem kapták meg. A károsultak, faigénylők most küldetésükkel keresték fel a város polgármesterét és hangoztatták, hogy igényüket — mivel a pénzt is befizették és akkor elfogadták — peres úton is érvényesíteni kívánják.

A városi tanács most foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy határozott, hogy újból felír a földművelésügyi miniszterhez, hogy a debreceni erdőgazgatóságot utasítsa arra, miszerint azok számára, akik 1945 szept. 7-ig, vagyis amíg a városé volt az erdő, befizették a fára a pénzt elgútsék ki annál is inkább mert a város tudomása szerint a mult év őszén lett volna annyi fa, hogy az igényeket kielégítsék.

Amnesztia az engedély nélküli dohánytermelőknek

A saját használatra szóló dohánytermesztést a kormány az 1946. évben bejelentette. Ennek ellenére oly nagy mértékben elterjedt az engedély nélküli dohánytermesztés, hogy a kormány beavatkozását tette szükségessé. A kormány, hogy a jótisztelet engedély nélküli dohánytermelőkét

a büntetéstől megóvja, a megindított büntető eljárás elől mentesíti azokat, akik az engedély nélkül termelt dohánytövek számát az illetékes pénzügyi szakasznak július 31-ig bejelentik, az engedélytelenséget befizetik és dohánytermelésüket a kijelölt helyen beszovaltatják.

Debrecen sokkal drágább, mint Budapest...

Egy napig tartott az olcsóbb piac a szállodai és más árakat

A város ellenőrzi a jövőben

A városi tanács szerdai ülésén érdekes vita alakult ki és érdekes megállapításokat eszközöltek Dr. Szabó Lajos tanácsnok, az adóhivatal vezetője közölte, hogy olyan eset történt a keddi piacon, amire már hónapok óta nem volt példa, az árak nem emelkedtek, sőt némileg csökkentek, úgy hogy a helypénzt, amint az árakhoz képest viszonylagosan emelnek, most szerdán nem emelték az előző napi árcsökkenés folytán. Sajnos, ez a csoda nem is három, hanem csak egy napig tartott, mert szerdán újból emelkedtek az árak, vége volt az olcsóbb piacnak.

A városi tanács elhatározta, hogy utasítja az elsőfokú hatóságot, hogy a jövőben a város állapítsa meg a szállodai árakat az idegenforgalom további biztosítása érdekében is, amint a mulban is tette és a piaci árakat is ellenőrizze, különösen augusztustól kezdve. Más vonalon is eljár a hatóság az ármegállapítás terén és igyekszik megszüntetni azt a kétes dicsőséget, hogy Debrecen az ország legdrágább városa.

Egy könyvesbolt két párt

A város a mult év októberében kiadta a városközségi épületében levő volt Magolcsai Nagy Mihály-féle cipőüzletet a Nemzeti Parasztpárt debreceni szervezetének, ahol a könyvesboltot akart nyitni. Azonban az üzletet nem nyitották meg, sőt alberletbe adták magtár céljára. Most kiigényelte az üzletet és meg is kapta a kommunista Szikra könyvkiadó vállalat és Szabados könyvkereskedés, de nem tud beköltözni az üzletbe, mert a Parasztpárt nem adta át a helyiséget. A város már két másik üzletet is ajánlott fel helyette, de ezt a Parasztpárt nem fogadta el. A városi tanács ülésén Végh Dezső h. polgármester javasolta, hogy karhatalom igénybevételevel ürítsék ki és vegyék birtokba az üzletet a Szikra számára. A városi tanács csütörtök délig adott még haladékokat, ha addig nem üríti ki és adja át a helyiséget a Parasztpárt, akkor a rendőrség közbefjöttével lakoltatják ki.

Aranyéret, ezüstéret, brilliánséret magas árat ér el STASSIK LAJOS ékszerésznél, Plac-u. 56.

ELADOK-VESEK háloshobát, ériszobát, kombinált hűtőt, konyhát, zongorát, irógépet, varrógépet, férfi és női bundát, ruhákat, sporthelot, kályhát. MEZEI észeres Vörösmartv-utca 12. szám.

Termelők! Adógabonát és beszovaltatás alá eső terményeket átvész a Hajdúsági Áruszövetkezet gabonaosztálya a Hungária malomban.

